Kultūras ministrija

Solidarity and management of migration flows

European Fund for the Integration of Third-country nationals

Latviešu valodas aģentūra

projekts

ATBALSTS TREŠO VALSTU PILSOŅIEM PIRMS IECEĻOŠANAS UN ADAPTĀCIJAS PERIODĀ 2

(Nr IF/2013/1.a/2)

Projekta īstenošanas laiks: 2014. gada 5. decembris – 2015. gada 30. jūnijs

Projekts „Atbalsts Trešo valstu pilsoņiem pirms ieceļošanas un adaptācijas periodā 2" tiek īstenots ar Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda (75%) un valsts budžeta līdzekļu (25%) finansējumu

Informatīvā materiāla tapšanā izmantoti pubilicitātes materiāli no Latvijas un Gruzijas interneta vietnēm.

Latvija ir maza valsts. Tās iedzīvotāji visos laikos ir centušies saglabāt savu identitāti, taču identitātes veidošana nekad nav notikusi noslēgti – cilvēki Latvijā izpratni par sevi vienmēr ir konstruējuši dialogā ar citiem. Viņiem vienmēr ir bijusi nozīmīga komunikācija ar cilvēkiem no citām valstīm, kas palīdz labāk saprast sevi, savas priekšrocības un iespējamos trūkumus, apzināties to, kas ir jāiemācās, lai īstenotu sapni par Latviju kā brīvu un atvērtu valsti.

Cilvēcisku attiecību saglabāšana un solidaritāte ir svarīgas ikvienam cilvēkam, kurš dzīvo mūsdienu sabiedrībā. Īpaši nozīmīga šī problēma kļuvusi pēdējo gadu desmitu laikā – kopš tiek runāts par nepieciešamību izvērtēt globalizācijas radītās radikālās pārmaiņas pasaulē, kas pieprasa specifisku personības kvalitāšu veidošanos, lai nodrošinātu gatavību atrast savu vietu dinamiskajā un daudzveidīgajā sociālkultūras vidē.

Tradicionāli solidaritāte tiek saprasta kā vienprātība, interešu, uzskatu un mērķu kopība un rīcības vienotība, tās izpratne ir saistīta ar ideju "būt par vienu no mums". Laikā, kad sabiedrība piedzīvo pārmaiņas, cilvēks vēlas rast *kopīgu cilvēciskuma atzīšanas* iespēju – solidaritāti ar kādu, kurš ir "viens no mums", turklāt iesaistot šajā "mēs" apziņā tos, kurus līdz šim apzīmējis ar "viņi".

Globalizācijas procesu ietekmē tradicionālās atšķirības, proti, etniskās, reliģiju, tradīciju un citas, savstarpējai sapratnei kļūst arvien mazsvarīgākas: dialogs ir iespējams tikai tad, kad komunikācijas partneri spēj pārvarēt sevī šo atšķirību radītos sapratnes šķēršļus.

Tas nebūt nenozīmē atsacīšanos no tradīcijām, no tā, kas padara unikālu katru kultūru. Runa ir par šo atšķirību apzināšanos un izmantošanu "cita izjūtas" kultivēšanai. Rakstnieks un filozofs Umberto Eko ir teicis, ka ikviena iespējamā komunikācija balstās atšķirībās – komunikācija ir iespējama nevis tādēļ, ka viss ir skaidrs, ka pastāv vienots uzskats par kaut ko, bet gan tādēļ, ka jāapspriež un jāsaprot atšķirīgais. Tieši atšķirīgais, specifiskais, nevis vienādais cilvēkos ir mūsdienu solidaritātes izjūtas pamatā. Tā ir vienošanās par tiesībām būt atšķirīgiem, tieši šajā atšķirības apjausmē meklējot kopīgo cilvēciskās apziņas pamatu, lai sadzīvotu.

Projekta „Atbalsts Trešo valstu pilsoņiem pirms ieceļošanas un adaptācijas periodā 2" ietvaros ir tapis šis izdevums, kura mērķis ir atklāt, kā Latvijā dzīvo un izjūt savu vietu un dzīves uzdevumus cilvēki, kas te ieradušies no dažādām tālām valstīm. Kāds ir bijis viņu ceļš uz Latviju un kādas „pēdas" viņi šajā valstī ir atstājuši.

Šis materiāls ir veidots, izmantojot vairākas izpētes metodes: gan literatūras un avotu analīzi, gan intervijas. Tā tapšanā bija iesaistīts plašs pētnieku un atbalstītāju loks.

Īpaši jāpateicas brīvprātīgajiem pētniekiem – Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes studentiem, kuri devās ekspedīcijās uz Liepāju un Jelgavu, lai atrastu, intervētu un pastāstītu citiem par interesantiem cilvēkiem no Jaunzēlandes, Indijas, Krievijas, Ukrainas u.c. valstīm, kuri Latviju šobrīd sauc par savām mājām. ***Ļevs Rusilo*** un ***Jana Kolbina*** ir topošie kulturoloģijas skolotāji, kuru plašās zināšanas par vēsturi un dažādu kultūru īpatnībām ļoti noderēja projekta īstenošanā. Psiholoģijas nodaļas studenti ***Evita Karpovica***, ***Kaspars Andersons***, ***Rihards Rauska*** un ***Ričards Bušs***, intervējot izmantoja savas studiju laikā apgūtās intervēšanas un valodu prasmes.

Taču studentiem būtu bijis daudz grūtāk īstenot projekta uzdevumus, ja viņiem nepalīdzētu daudzi atsaucīgi cilvēki un organizācijas no Liepājas un Jelgavas.

Jāsaka liels paldies par atbalstu projekta īstenošanā gan Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojam, gan Liepājas Universitātei – īpaši profesorei Alīdai Samusevičai un Liepājas Universitātes Ārējo sakaru daļas pārstāvei Pinar Kaya. Tāpat liels paldies jāsaka Liepājas Sv. Dominika klostera draudzei par naktsmājām jauniešiem.

Jelgavā milzīgu atbalstu brīvprātīgajiem pētniekiem sniedza Kaspara mamma – zvērinātā notāre Daina Andersone, kā arī Sabiedrības integrācijas pārvaldes vadītāja Ilga Antuža.

Projekta īstenotāji cer, ka šis materiāls aicinās cilvēkus no visas plašās pasaules dzīvot Latvijā, iemīlēt to, iedrošinās uz dialogu un sadarbību, kurā kultūru atšķirības nozīmē iespēju, nevis ierobežojumu.

Šis izdevums nav uzskatāms par zinātnisku, bet gan par informatīvu materiālu, kas balstīts uz cilvēku stāstiem.

Projekta radošās komandas vadītāja LU profesore, Dr.paed. Zanda Rubene

Bauska

Vēsture

Bauska ir pilsēta Zemgalē, Bauskas novada centrs, kas atrodas 67 km attālumā no Rīgas. Bauskā saplūst upes – Mūsa un Mēmele, izveidojot Lielupi. Cauri pilsētai iet starptautiskā Via Baltica šoseja. Pilsētās dzīvojošās tautības pilsētu ir saukušas dažādi – vācieši par Bauske vai Bausken, ebreji par Boisk vai Boysk, poļi par Pawsk.

1609. gadā Kurzemes un Zemgales hercogistes Zemgales daļas hercogs Frīdrihs Bauskai dāvināja spiedogu ar lauvas attēlu. Šo notikumu var uzskatīt par pilsētas tiesību piešķiršanu.

1615. gadā Frīdrihs dāvāja pilsētai privilēģiju būvēt rātsnamu. Bauskas rātsnams līdz 1740. gadam bija otrs lielākais Latvijā. Savukārt 1635. gadā hercogs pilsētai piešķīra kārtības rulli (to varētu dēvēt par pašvaldības noli-kumu), kurā noteica birģermeistara, piecu rātskungu, fogta, rātes sekretāra, bāriņtiesas un pārvaldes tiesas pilnvaras.

17. gs. un 18. gs. karos pilsētu un pili vairākkārt okupēja gan zviedru, gan poļu, gan krievu karaspēks. 1812. gadā Bauskā ienāca Napoleona karaspēka prūšu vienības. Pilsētas tuvumā notika nelielas sadursmes ar krievu karaspēku, bet lielāka kauja izraisījās pie Iecavas. Pilsēta šajā karā daudz necieta, bet tās vizuālo pievilcību 1815. gadā izbojāja negaiss. Zibens iespēra Sv. Gara baznīcas torņa smailē, un to nācās nojaukt. Slaidās torņa smailes vietā tika uzbūvēts zems teltsveida pagaidu jumtiņš, un tas tāds ir palicis līdz šodienai.

Gandrīz visu 19. gs. baušķenieku vairākums bija ebreji. Piemēram, 1881. gada tautas skaitīšanas datos redzams, ka no 6058 pilsētniekiem ebreji bija 3631. Tolaik pilsētā bija vairākas sinagogas.

Šodien Bauskā dzīvo vairāk nekā 10 000 iedzīvotāju – latvieši, krievi, lietuvieši, baltkrievi, poļi, ukraiņi, romi, igauņi un 140 citu tautību cilvēki.

Vārdnīca	spiedogs	attēls	pilnvaras	sadursme	negaisss
Dictionary	stamp	image	authority	collision	thunderstorm
Словарь	печать	изображение	полномочия	столкновение	гроза

Bauska

Sadraudzība ar Gruziju, Hašuri pašvaldību

Bauskas sadraudzības pašvaldība Gruzijā ir Hašuri pašvaldība. Sadraudzības līgums noslēgts 2011. gada 24. septembrī.

Hašuri ir pilsēta centrālajā Gruzijas daļā, 1921. gadā tā ir ieguvusi pilsētas statusu. Hašuri reģionā ietilpst 81 ciemats. Reģions ir bagāts ar kultūras piemineklļiem, kalnu upēm un ezeriem.

Iedzīvotāju skaits reģionā sasniedz 70 000, pilsētā – ap 30 000.

Sadarbības joma ir oficiālo delegāciju, sabiedrisko organizāciju, dažādu nozaru speciālistu, tūristu grupu, amatierkolektīvu, sportistu apmaiņa, divpusēja labās prakses pārņemšana.

Bauskas goda pilsonis

Katru gadu Bauskas pašvaldība valsts svētku gaisotnē sumina pilsētas un novada iedzīvotājus, kuri devuši ieguldījumu kultūras, izglītības, sporta un uzņēmējdarbības attīstībā. Tiek piešķirti apbalvojumi „Mūža ieguldījums", „Goda pilsonis" un „Atzinības raksts". Katru gadu šos apbalvojumus saņem gan vietējie pašvaldības iedzīvotāji, gan ārvalstu un trešo valstu valstspiederīgie. Piemēram, 2013. gadā „Goda pilsoņa" apbalvojumu saņēma čehu restaurators Milošs Gavenda, kurš 2015. gadā saņēma prestižo Latvijas Nacionālo gada balvu par paveikto darbu Bauskas pils rekonstrukcijā.

Vārdnīca	apbalvojums	kultūras piemineklis	ciemats	prestižs	ieguldījums
Dictionary	award	cultural monument	village	prestige	investment
Словарь	награда	памятник культуры	поселок	престиж	вклад

Bauska

Ebreji Bauskā

Gandrīz visu 19. gs. baušķenieku vairākums bija ebreji. Piemēram, 1881. gada tautas skaitīšanas datos redzams, ka no 6058 pilsētniekiem ebreji bija 3631. Tolaik pilsētā bija vairākas sinagogas. Pateicoties reliģiskajai draudzei un biedrībai „Šamir", ebreju paveikto Bauskā atspoguļoja straptautiskā „Ebreju kultūras festivāla" ietvaros.

Trešā starptautiskā festivāla ietvaros Bauskas novadpētniecības un mākslas muzejā 2011. gada 18. maijā tika svinīgi atklāta ekspozīcija „Ebreji Bauskā". Ekspozīcijas izveidi atbalstīja reliģiskā draudze un biedrība „Šamir". Muzeju naktī ekspozīciju apmeklēja vairāk nekā 1 000 cilvēki.

www.shamir.lv

Vārdnīca		vairākums	pilsētnieks	ekspozīcija	paveiktais	sinagoga
Dictionary		majority	citizen	exposition	accomplishment	synagogue
Словарь		большинство	житель города	экспозиция	достижение	синагога

Cēsis

Cēsis, dēvētas arī par Vidzemes pērli, jau izsenis tiek uzskatītas par vienu no latviskākajām pilsētām. Trešo valstu pilsoņu īpatsvars Cēsīs nav liels, viņi labprāt pārņem latviešu tradīcijas un mācās valodu, izglīto bērnus vietējās skolās, līdz ar to drīz vien integrējas un viegli iekļaujas sabiedrībā.

Trešo valstu pilsoņi Cēsis par savu dzīvesvietu izvēlas vairāku iemeslu dēļ: dzīvošanai un ceļošanai izdevīgais ģeopolitiskais stāvoklis, sakoptā vide un skaistā daba, bagātīgais vēsturiskais mantojums, kultūra un tradīcijas. Trešo valstu valstspiederīgie Cēsīs pērk nekustamos īpašumus. Pašvaldības pārstāvji uzsver, ka lielākais skaits ārvalstnieku, kas Cēsīs iegādājas nekustamos īpašumus, ir no bijušajām padomju republikām – Krievijas, Ukrainas, Kirgizstānas – ar mērķi tos attīstīt un pārcelties šeit uz dzīvi. Pēdējos piecos gados lielāku interesi par Cēsīm izrādījuši arī aziāti, lielākoties ķīnieši, taču sastopami arī mongoļi un korejieši.

Cēsīs trešo valstu valstspiederīgie vislielāko ieguldījumu ir devuši kultūras jomā, īstenojot dažādus sadarbības projektus. Daži uzsāk savu uzņēmējdarbību, tādejādi veicinot pilsētas ekonomisko izaugsmi. Citi, piemēram, Krievijas Federācijas pilsone Olga Podobeda, Cēsis izvēlējusies basketbolistes karjeras attīstībai, kur sporta kluba „Cēsis" sastāvā 2007. gadā cīnījās par godalgotām vietām nacionālajā basketbola līgā.

Cēsu domes pārstāvji pozitīvi vērtē ārvalstnieku interesi par Cēsīm, ir gatavi sniegt atbalstu un sadarboties. Etniskus draudus latviskajām Cēsīm pašvaldības pārstāvji nesaskata, gluži pretēji, iebraucēju skaita palielināšanos vērtē pozitīvi – tiek veicināta pilsētas ekonomiskā izaugsme.

Vārdnīca		atbalsts	pērle	pārstāvis	dzīvesvieta	etnisks
Dictionary		support	pearl	representative	residence	ethnic
Словарь		поддержка	жемчуг	представитель	место жительства	этнический

Cēsis

Ķinieši Cēsīs

Lai arī attālums starp Ķīnas Tautas Republiku un Latviju ir liels, ķinieši izrāda interesi par Latviju. Lielākoties ķinieši Latviju par savu galamērķi izvēlas tūrisma nolūkos, taču nereti Latvija arī kļūst par viņu jaunajām mājām. Cēsis ir viena no pilsētām, kuru ķinieši jo īpaši iemīlējuši. Viņi atzīst, ka Cēsīs ir lieliska vide dzīvošanai, kā svarīgākos iemeslus minot tās tīro un sakopto vidi, kā arī skaisto un neskarto dabu.

Ķinieši Cēsis iegādājušies arī nekustamos īpašumus - gan dzīvokļus, gan komerciāla rakstura īpašumus un zemi. Vietējie uzsver – pozitīvi vērtējams fakts, ka ķinieši īpašumus ne tikai nopērk, bet arī apsaimnieko. Eksperti atzīmē, ka Ķīnas Tautas Republikas iedzīvotāji par īpašumiem Cēsīs sāka interesēties pēc Latvijas dalības vispasaules izstādē „Expo" Šanhajā, kā arī pēc Latvijas reklāmas Ķīnas Tautas Republikas plašsaziņas līdzekļos.

Ķinieši Cēsīs attīstīta arī uzņēmējdarbību. Cēsīs izveidota mākslas darbnīca (SIA Liana's mākslas darbnīca), kas piedāvā pastkaršu un ielūgumu, apsveikumu dizainu, bukletu, foto albumu un reklāmas lapiņu dizainu, kā arī veido dizaina grāmatas dažādiem nozīmīgiem svētkiem cilvēka dzīvē. Veikaliņā arī atrodami Lianas izgatavotie dizaina priekšmeti, bižutērija un suvenīri. Liana Jan nolēmusi Cēsīs palikt – dzīvot un strādāt, te likt lietā savu dizaineres, grafiķes un fotogrāfes talantu. Jaunā mākslinieces cer, ka Eiropā viņas īpašais rokraksts, zināšanas un arī prasmes tradicionālajā Ķīnas mākslā radīs interesi un panākumus.

Vēl viens ķiniešu uzņēmējdarbības piemērs ir bērnu apģērbu veikals tirdzniecības centrā „Solo", ko 2014. gada nogalē dibinājusi ģimene no Ķīnas. Veikala īpašnieks Chaohao Chen un sieva Lei Lei Mu ir apņēmības pilni un cer, ka mazajam veikaliņam būs nākotne. Uz Chen veikalu apģērbi tiek vesti tieši no Ķīnas.

Ķīnas Tautas Republikas iedzīvotāji plāno izveidot mūsdienīgu atpūtas un rehabilitācijas centru Cēsīs, kur tiktu izmantotas netradicionālās austrumu ārstniecības metodes un masāžas, kā arī koptas citas austrumu kultūrai raksturīgas tradīcijas – tējas dzeršanas rituāli, mandalu veidošana, u.tml.

Vārdnīca		attālums	iemīlēt	vērtēt	pastkartes	piemērs
Dictionary		distance	fall in love	value	postcards	example
Словарь		расстояние	полюбить	оценивать	открытки	пример

Cēsis

Korejieši Cēsīs

Kā veiksmīgs piemērs ēdināšanas pakalpojumu jomā ir Tayo Suši, kas, darbojoties vien pāris mēnešus (no 2015. gada februāra), jau ir veiksmīgi iekarojis savu vietu ēdināšanas pakalpojumu sfērā, piesaistot arvien jaunus klientus. Tayo Suši gatavo dažādus suši līdzņemšanai. Kā vēsta ātrās ēdināšanas iestādes īpašnieki – cēsniece un puisis no Korejas, ideja piedāvāt suši cēsniekiem radusies jau sen – pirms 4 gadiem, kad abi strādāja suši restorānā ārzemēs. Jaunieši atzīst, ka servisa konceptu centās radīt, balstoties uz trim pamatvērtībām – vienkāršību, saprotamību un pieejamību, kas vainagojies panākumiem un īpašnieki jau domā par paplašināšanos un attīstības iespējām.

Tayo Suši

Cēsīm ir izveidota arī ilggadēja sadarbība ar Taipejas misiju Latvijas Republikā. Taipejas misija Latvijas Republikā ir Ķīnas Republikas (Taivānas) pārstāvniecība Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, kuras galvenā misija – būt par sadarbības tiltu starp Ķīnas Republiku (Taivānu) un Baltijas valstīm ekonomikas, kultūras, izglītības, zinātnes un citās jomās. Līdz šim Cēsīs veiksmīgi realizēti vairāki projekti mākslas jomā, izstādes un ekspozīcijas, kā arī starpvalstu bērnu zīmējumu konkursi.

Lai arī aziātu ienākšana Cēsu pilsētā pēc izmaiņām Imigrācijas likumā ir mazinājusies, interese par Vidzemes pērli – Cēsīm nezūd. Turklāt iebraucēji no austrumiem, kas plāno par pastāvīgo dzīvesvietu izvēlēties Cēsis, cenšas izprast latviešu kultūru, apgūst valodu un bērnus skolo vietējās izglītības iestādēs.

KOREJA LATVIJA

Vārdnīca		veiksme	iekarot	sfēra	pakalpojums	īpašnieks
Dictionary		success	conquer	field	service	owner
Словарь		успех	покорять	сфера	услуга	владелец, собственник

Cēsis

Cēsu sibīrieši

Latvijai vienmēr bijis svarīgi uzturēt labas attiecības ar lielo kaimiņvalsti Krieviju. Cēsīm ar Krieviju ir stipras saites gan uzņēmējdarbības jomā, gan kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un uzturēšanā.

Laika periodā no 2001. līdz 2005. gadam Cēsu pilsēta realizējusi vairākus kopprojektus ar Krievijas Federācijas Omskas apgabala Taras pilsētu. Daudzu latviešu liktenis ir veidojies tālu no dzimtenes – Rietumsibīrijā, liktenis viņu bērniem ļāvis dzimt Sibīrijā, taču viņiem, kļūstot pieaugušiem, rodas vēlme iepazīties ar senču dzimteni, tāpēc gan ar valsts, gan sponsoru atbalstu kopīgi tika veidoti pieredzes apmaiņas braucieni un nometnes. To mērķis bija ļaut cēsniekiem iepazīties ar tautiešu skarbo likteni izsūtījumā un Sibīrijas iedzīvotājiem ar Latviju, tās kultūru un tradīcijām. Šo projektu ietvaros Sibīrijas jauniešiem tika dota iespēja papildināt savas zināšanas par Cēsīm un Latviju, kā arī gūt iemaņas daiļamatniecībā – māla veidošanā, zīda apgleznošanā, šūšanā, pīšanā no klūdziņām u.c. Šie pasākumi veicinājuši cēsnieku izpratni par dzīvi Krievijas Federācijas Omskas apgabalā, kā arī palīdzējuši veicināt latviskuma saglabāšanos deportēto latviešu pēcteču sabiedrībā Sibīrijā.

Cēsīs arī tiek realizēta sadarbība ar citiem Krievijas apgabaliem, piemēram, Gatčinas apgabalu.

Vārdnīca		kaimiņš	uzturēt	mūžs	liktenis	veicināt
Dictionary		neighbor	support	lifetime	destiny	promote
Словарь		сосед	поддерживать	жизнь	судьба	содействовать

Cēsis

Turku kapi Cēsīs

Cēsis ar Turciju vieno vēsturiski notikumi, kas tiek atzīmēti, tādējādi stiprinot abu valstu sadarbību un starptautisko dialogu. Turku vēsture Cēsīs aizsākusies ir 1877. gadā, kad Aleksandrs II pieteica karu Turcijai. Kad pie Pļevnas krievu armijai padevās ielenktie 40 000 turku karavīri, apmēram 100 turki nonāca gūstā arī Cēsīs. Šeit pēc kāda laika, nevarēdami pierast pie Baltijas drēgnā klimata, sākuši slimot un 26 no viņiem drīz vien miruši. 1937. gadā ar Turcijas valdības atbalstu Turku kapus Cēsīs labiekārtoja. 2005. gadā kapu ansamblis rekonstruēts par Turcijas vēstniecības piešķirtajiem līdzekļiem.

Cēsīs esošie Turku kapi atzīti par vienu no 100 neparastākajiem kultūras mantojumiem Latvijā.

Cēsu Turku militārie kapi atrodas Bērzainē, Imantas ielas rajonā. Kapsētas platība ir 3800 kvadrātmetri.

Vārdnīca		kapi	sadarbība	dialogs	karavīrs	gūsts
Dictionary		cemetery	collaboration	dialogue	soldier	captivity
Словарь		кладбище	сотрудничество	диалог	солдат, военный	пленение

Jelgava

Jelgava – pilsēta, kura piedzīvojusi dažādus vēstures līkločus. Šo auglīgo zemi ir gribējuši iekarot Lietuvas, Polijas, Zviedrijas, Vācijas, Krievijas valdnieki. Vieniem tas izdevās, citiem – ne. Katra tauta, caurstaigādama šo zemi, atstāja savas "pēdas".

Cīņai pret brīvajiem zemgaļiem, vietā, kur Lielupe satek ar Driksnu, Livonijas ordenis 1265. gadā pabeidza celt koka pili. Šis notikums arī tiek uzskatīts par mūsdienu Jelgavas sākumu.

Kurzemes un Zemgales hercogistes laikos sāka attīstīties dažādas amatniecības jomas, tika būvētas baznīcas un attīstījās pilsētas infrastruktūra. 17. gadsimta sākumā poļu-zviedru laikā, Jelgavu atkal postīja kari, te viesojās arī pats Zviedrijas karalis Gustavs II Ādolfs.

17. gadsimtā, Kurzemes hercoga Jēkaba valdīšanas laikā, hercogistei piederēja 2 kolonijas – Tobago un Gambija. Hercogiste no kolonijām saņēma cukuru, kokvilnu, tabaku, rumu, indigo, kafiju, bruņurupuču bruņas un tropiskos putnus. Lai arī šīs kolonijas pastāvēja visai īsu laiku, tomēr jelgavnieki ar lepnumu šo faktu atceras.

Krievijas cars Pēteris Pirmais ir viesojies Jelgavā, kur ierosināja apprecināt Kurzemes hercogistes troņmantinieku Frīdrihu Vilhelmu ar kādu no Krievijas princesēm. Tā 1710. gada 21. jūlijā starp Kurzemes un Zemgales hercogu Frīdrihu Vilhelmu un Krievijas cara Pētera I pusbrāļa meitu Annu tika parakstīts laulības līgums. Laulību ceremonija notika Sanktpēterburgā, taču atceļā uz Jelgavu jaunais hercogs nomira, un hercogiene Anna Ivanovna ieradās Jelgavā kā atraitne.

Vārdnīca	līkloči	auglīgs	postīt	bruņas	atraitne
Dictionary	twists and turns	fruitful	ravage	armor	widow
Словарь	повороты	плодотворный	опустошать	доспехи	вдова

Jelgava

Līdz 1730. gadam hercogiene Anna Ivanovna dzīvoja Jelgavā un pameta to, kad bija izraudzīta par Krievijas ķeizarieni. Ar hercogienes favorīta Johana Ernsta Bīrona vārdu saistāma pilsētas skaistā arhitektūra, kuras izveidē liela nozīme ir slavenajam arhitektam Frančesko Bartolomeo Rastrelli.

Jelgavu bija apmeklējis arī Eiropā labi pazīstamais blēdis Džovanni Džakomo Kazanova de Seingalts, kurš uzdevās pilsētā par lietpratēju dažādās inženierzinātnēs. Te pabijis arī brīvmūrnieks Džuzepe Balzamo, saukts par Kaliostro, kurš Jelgavā nodibināja brīvmūrnieku ložu *Loze de Adaption*. Tajā pretēji tā laika brīvmūrnieku paradumiem uzņēma arī sievietes. Par šo blēdi savu grāmatu *Ziņojums par bēdīgi slavenā Kaliostro uzturēšanos 1779. gadā un tur izdarītajām maģiskajām operācijām* sarakstīja rakstniece Eliza fon der Reke, saņemot pateicībā no Krievijas ķeizarienes Katrīnas II kā dāvanu Falcgrāves muižu.

1818. gada 30. augustā Jelgavas pilī, klātesot Krievijas imperatoram Aleksandram I, Kurzemē tika pasludināta zemnieku brīvlaišana no dzimtbūšanas.

20. gadsimtā Jelgava ir piedzīvojusi dažādas politiskas pārmaiņas un satricinājumus. Otrajā pasaules karā Jelgava tika sagrauta, taču tā ir atjaunota un veiksmīgi attīstās. Jelgava vienmēr ir bijusi multikulturāla pilsēta – tā kopš 20. gadsimta beigām tajā veiksmīgi sadzīvo latvieši, krievi, baltkrievi, ukraiņi, poļi, lietuvieši, ebreji, igauņi un citu tautību pārstāvji.

Vārdnīca		favorīts	blēdis	lietpratējs	paradumi	brīvlaišana
Dictionary		favorite	swindler	connoisseur	habits	liberation
Словарь		фаворит	мошенник	знаток	привычки	освобождение

Jelgava

Jelgavnieki Aivars Daugulis un Anna Klara Daugule no Jaunzēlandes

No kreisās: projektā iesaistītie brīvprātīgie pētnieki – LU PPMF studenti Kaspars Andersons, Rihards Rauska, Evita Karpovica, Jana Kolbina viesos pie Aivara Dauguļa un Annas Klaras Daugules.

Jaunzēlandiešu pensionāri Aivars Daugulis un Anna Klara Daugule Latvijā dzīvo jau astoņus gadus un izbauda mierīgu pensionāru dzīvi. Aivars Daugulis ir dzimis Rīgā 1943. gadā Otrā pasaules kara laikā, taču jau trīs mēnešu vecumā kopā ar ģimeni viņš pārcēlās uz Vāciju. Pēc septiņiem Vācijā pavadītiem gadiem ģimene nonāca Jaunzēlandē. Tur viņš iepazinās ar savu sievu un nodzīvoja lielāko mūža daļu. Reiz Aivars nolēma atbraukt un apskatīt savu dzimto zemi. Trīs nedēļas vēlāk viņam pievienojās arī Anna Klara, un īsā laikā abi pieņēma lēmumu par pārcelšanos uz dzīvi Latvijā. Anna Klara Daugule atceras: *„Divu dienu laikā es iemīlēju šo zemi. Es sajutos, it kā būtu atbraukusi mājās, it kā es šeit iederētos."* Dauguļu pāris atzīst, ka Latvijā nodzīvoto gadu laikā nekad nav nožēlojuši savu izvēli, uzsverot: *„Mēs sapratām, ka šeit mums būs labāki dzīves apstākļi, jo Jaunzēlande* šobrīd ir ļoti dārga dzīvošanai. *Un astoņu šeit pavadīto gadu laikā mēs to neesam nožēlojuši, tā bija labākā izvēle mūsu dzīvē."*

Jelgava viņiem saistās ar mieru gan sev, gan citiem. Šeit ir ļoti draudzīgi cilvēki, kuri vienmēr ir gatavi palīdzēt. Neskatoties uz valodas barjeru, iegūti daudzi labi draugi. *„Mums ir draugi, kas gandrīz nemaz nesaprot angļu valodu, taču starp mums ir spēcīga vibrācija, kas mūs savstarpēji vieno. Tas ir tas, ko esmu ievērojusi Latvijā, mēs esam ieguvuši ļoti labus draugus šeit."*

Gan Jelgavā, gan visā Latvijā ir iespējams apskatīt daudz skaistu vietu. Īpaši skaists ir Jelgavas tirgus, ledus skulptūru šovi un gaisa balonu parādes. Citiem cilvēkiem, kuri plāno pārcelties uz dzīvi Jelgavā, Dauguļu pāris iesaka sadarboties ar latviešiem un cienīt kultūru, apgūt valodu. Nebaidīties no atšķirībām, bet mācīties no tām. *„Citiem mēs ieteiktu kontaktēties ar cilvēkiem. Jūs nākat šeit dzīvot labāku dzīvi, dzīvojiet to! Tas nekas, ka esat citādāki, mēs visi mācāmies cits no cita atšķirībām."*

Vārdnīca		mierīgs	lēmums	nožēlot	izvēle	barjera
Dictionary		calm	decision	regret	choice	barrier
Словарь		спокойствие	решение	сожалеть	выбор	барьер

Jelgava

Olga Golcvarte – jelgavniece no Ukrainas

No kreisās: projektā iesaistītie brīvprātīgie pētnieki – LU PPMF studenti Ļevs Rusilo, Kaspars Andersons, Rihards Rauska, Jana Kolbina, Evita Parpovica, kā arī šī stāsta varoņi no Jelgavas Olga Golcvarte un Bogdans Timkivs.

Olga Golcvarte ieradusies Latvijā tikai pagājušā gada jūlijā, jo izveidojusi ģimeni Latvijā. Viņa atbraukusi no Zaporožjes pilsētas Dienvidukrainā, kopā ar savu četrus gadus veco meitiņu. Olgas vecākā meita ir palikusi Ukrainā, kur strādā par žurnālisti. Olgas profesija ir finansiste, tāpēc, lai iegūtu darbu, uzreiz pēc apmešanās Latvijā viņa sāka apgūt latviešu valodu. Tagad, kad viņa ir pabeigusi 1. līmeņa valsts valodas kursus, viņa strādā Ukrainas Bērnu integrācijas centrā. Brīvajā laikā Olga dzied korī un ir Jelgavas ukraiņu biedrības kora kolektīva vadītāja. Olga atzīst, ka *„nekad mūžā tik daudz nebiju runājusi ukraiņu valodā – Dienvidukrainā ne sevišķi daudz lieto ukraiņu valodu. Šeit es biežāk runāju ukrainiski nekā pašā Ukrainā."*

Viņas pirmie iespaidi par Latviju saistās ar svaigo gaisu: *„Vispirms pamanīju tīro gaisu, mums Zaporožjē tā ir reta parādība. Tā ir rūpniecības pilsēta, kurā ir divi metalurģiskie kombināti. Izej ārā – un tur ir smogs. Mani te patiešām izbrīnīja gaiss."*

Arī ūdens tīrība Olgu izbrīnīja – tas esot ļoti garšīgs.

Jelgavu Olga raksturo kā mazu un jauku pilsētiņu: *„Maza pilsēta, ļoti omulīga – bērns kopā ar mani ar velosipēdu apbraukāja visu pilsētu. Tagad zinām visas mazās, skaistās ieliņas."*

Runājot par kultūras dzīvi, Olga uzsver kora dziedāšanas tradīcijas Latvijā *„nekad un nekur nebiju redzējusi tik daudz koru kopā."* Olga norāda: *„Valsts ir balstīta kultūrā, lai iesaistītu cilvēkus kultūras pasākumos, tūrismā. Rūpniecība – tā šeit nav stipra."*

Cilvēkiem, kuri mācās latviešu valodu, Olga iesaka mācīties no apkārtējo ikdienas sarunām un situācijām: *„Televīzija man palīdzēja, animācijas filmas, seriāli. Sabiedriskā transporta pieturās un veikalos klausījos sadzīviskās sarunās, ieklausījos, kā jaunieši runā."* Olgas meita apmeklēs latviešu bērnudārzu – viņa ir pārliecināta, ka tā bērns ļoti ātri apgūs valodu.

Cilvēkus no citām valstīm, kuri ir izvēlējušies Jelgavu par savām mājām, Olga mierina, ka dzīve Latvijā nemaz tik radikāli neatšķiras no dzīves Krievijā, Ukrainā vai Baltkrievijā. *„Kaut gan cilvēki vairāk apzinās, ka ir Eiropā, kaut vai tajā pašā tīrībā – uz ielas nemēslo, ir ļoti pieklājīgi."*

Latviju Olga Golcvarte raksturo ar vārdiem: *„Jūra, daudz zaļumu, mežs, baltas smiltis..."* Un, ja vajadzētu salīdzināt Jelgavu ar kādu augu, tad, visticamāk, tas būtu spināts.

Vārdnīca		izveidot	apmešanās	svaigs	sarunas	pieklājība
Dictionary		create	settling	fresh	talks	politeness
Словарь		создать	проживание	свежий	разговор	вежливость

Jelgava

Jelgavnieks Bogdans Timkivs – ukraiņu kazaku biedrības vadītājs

Bogdans Timkivs ir dzimis Latvijā ukraiņu ģimenē, bet tad, kad viņš pabeidza pamatskolu, aizbraucis mācīties uz Ukrainu. Tomēr pēc augstākās izglītības iegūšanas Bogdans atgriezās uz dzīvi Latvijā, *„jo Ukrainā neredzēju savu tālāko ceļu, lai gan sākotnēji bija doma tur palikt, dzīvot un strādāt. Bet pēc tam es sapratu, ka tur nav kārtības, ka Latvijā tas viss ir krietni augstākā līmenī."*

Tagad Bogdans dzīvo Latvijā jau 15 gadus, ir precējies ar latvieti, ģimenē aug divi bērni, viņam ir savs bizness. Viņš atzīst, ka ir iesakņojies šeit: *"Manas saknes ir šeit. Latvija ir tā valsts, ko uzskatu par dzimto,"* atzīst Bogdans, kurš ir ukraiņu kazaku biedrības vadītājs Latvijā. *„Kazakiem ir obligāts zvērests, ko mēs solām baznīcā Dieva priekšā. Mēs zvēram nevis Ukrainai, bet Ukrainas kazakiem un tai valstij, kur dzīvojam. Ja gadījumā notiek kāda karadarbība Latvijā, pēc zvēresta mans pienākums ir to sargāt."* Latvijā ukraiņu kazaku biedrībā šobrīd ir apmēram 200 biedru, lai gan biedrība pastāv tikai četrus gadus.

Biedrība aktīvi iesaistās sociālās akcijās – plāno sadarboties ar pilsētas pašvaldības policiju, lai palīdzētu nodrošināt kārtību jauniešu un citos pasākumos Jelgavā. *„Mēs, kazaki, esam kategoriski pret naida kurināšanu starp tautām, mēs gribam būt draudzīgas sadzīvošanas paraugs. Es uzskatu, ka, ja reiz es dzīvoju Latvijā, un dzīvoju šeit jau ilgi, ir jādzīvo saticībā un jādara viss, lai veicinātu Latvijas labklājību. Man gribētos, lai Latvija ir pozitīvais piemērs, no kā visas valstis var mācīties."*

Ukrainas kazaku biedrības vadītājs Jelgavu raksturo kā vislabāko pilsētu Latvijā. *„Rīga ir tuvu, bet tajā pašā laikā pilsētiņa ir ļoti klusa, nav sastrēgumu, bērnudārzs, skola blakus, 20 minūšu laikā var visu izbraukāt, visu paspēt."* Bogdans uzsver, ka Jelgavā ir ļoti daudz kultūras pieminekļu, turklāt notiek intensīva to atjaunošana. *„Latviešiem tā ir goda lieta, tas liecina par to, ka viņi neaizmirst un rūpējas par savas valsts vēsturisko mantojumu."*

Vārdnīca	pamatskola	līmenis	saknes	saticība	zvērests
Dictionary	elementary school	level	roots	concord	oath
Словарь	средняя школа	уровень	корень	согласие	клятва

Jelgava

Bogdans Timkivs apgalvo, ka viņam kā ukrainim komunikācija ar latviešiem ir ļoti viegla. Un, lai arī latviešu valodā ne vienmēr visu izdodas pateikt gramatiski pareizi, viņš uzskata, ka ir jārunā valsts valodā. *„Latviešu valoda nav ļoti grūta, manuprāt, to neiemācās tikai slinki cilvēki. Ļoti daudzi vārdi ir līdzīgi ukraiņu valodas vārdiem. Cukurs mums arī ir cukurs, zupa – arī zupa, rodzinki ir jūsu rozīnes."*

Latviju Bogdans raksturo kā ļoti viesmīlīgu valsti, kurā ir īpaši cilvēki un atmosfēra. *„Vienas dienas laikā var piedzīvot visu: gan vasaru, gan ziemu, gan lietu, gan sauli. It kā vienā brīdī spīd saulīte, bet jau nākošajā pūš vējiņš! Tas ļoti norūda garā, cilvēks, dzīvodams tik mainīgos apstākļos, lieliski iemācās pielāgoties un ir vienmēr gatavs reaģēt."*

Cilvēkiem, kuri vēlas pārcelties uz dzīvi Latvijā, Bogdans novēl iepazīties ar Latvijas vēsturi, cienīt un ievērot šīs valsts likumus, dzīvot tautas tradīcijām un svētkiem līdzi.

Latvija un Jelgava viņam asociējas ar zaļumu, mežu, dabu: *„Tu ieej mežā, un tur ir ogu un sēņu pārpilnība. Tāpēc Latviju viennozīmīgi saistu ar dabu, ar gaisu – tīru gaisu, jūru un straujo laika apstākļu maiņu. Tāpat tas ir siltums – cilvēku siltums un pozitīvā attieksmes pret mums – ukraiņiem."*

Jelgavnieks Taruns Kakkars – ārsts no Indijas

Taruns Kakkars ir ārsts, kurš dzimis Indijā, tur sācis apgūt arī ārsta profesiju, bet vēlāk pārcēlies uz Latviju, kur Latvijas Universitātē ieguvis augstāko izglītību. Sākumā mācīties esot bijis grūti, jo topošais ārsts nezināja latviešu valodu. *„Bet pasniedzēji Latvijas Universitātē bija labi, pretimnākoši, bija arī iespēja iegūt praksi."* Citādi Latvijā iejusties neesot bijis grūti, jo Taruns Kakkars Indijā dzīvojis dažādās eiropeiska rakstura pilsētās: *„kultūršoka nebija!"*

Jau trīs gadus Taruns Kakkars strādā Jelgavas slimnīcā. Darbs viņam patīk. Ārstu kolektīvā viņš ir labi iejuties un attiecības ar kolēģiem vērtē kā labas. Kultūras pasākumus Jelgavā gan viņš apmeklē maz, vairāk Rīgā, jo tagad dzīvo Mārupē – Rīgas priekšpilsētā.

Ārsts atzīst, ka Indijas un Latvijas kultūras ir pilnīgi atšķirīgas, arī svētki Indijā ir pilnīgi savādāki, tādēļ viņa dzimteni ar Latviju faktiski nemaz nevar salīdzināt. *„Mums Indijā ir atšķirīgs klimats un cilvēki, lielas ir arī sociālā attīstības līmeņa atšķirības."*

Latvija Tarunam Kakkaram saistās ar Jāņu – vasaras saulgriežu svinēšanas tradīcijām.

Vārdnīca		gramatika	slinkums	pasākums	atšķirīgs	raksturs
Dictionary		grammar	laziness	event	different	character
Словарь		грамматика	лень	мероприятие	различный	характер

Kuldīga

Kas?

Kuldīgas ķieģeļu tilts.

Vēsture

1795. gadā Kuldīga līdz ar pārējo Kurzemi tika pievienota Krievijas impērijai.

No 1873. līdz 1874. gadam pēc Kurzemes gubernatora Paula fon Lilienfelda rīkojuma tika uzbūvēts Kuldīgas ķieģeļu tilts, kas izmaksāja 120 000 cariskās Krievijas rubļu.

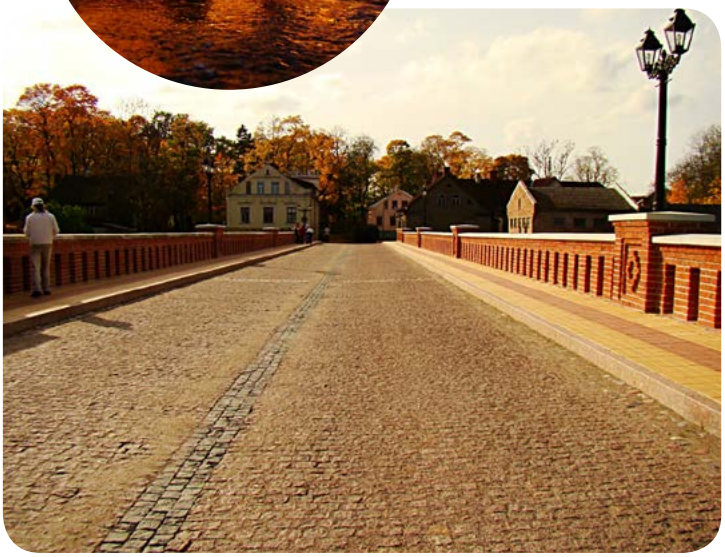

Kuldīgas ķieģeļu tilts pār Ventas upi ir viens no Kuldīgas simboliem. Tilts ir trešais garākais ķieģeļu tilts Eiropā un otrs vecākais ķieģeļu velvju tilts Latvijā. 164 m garais ķieģeļu mūra loka tilts uz laukakmeņu balstiem bija ne tikai lielākais un greznākais Latvijas teritorijā, bet arī viens no modernākajiem Eiropā. Tiltu apgaismoja laternas 6 dekoratīvos čuguna lējuma laternu stabos ar zivtiņu formā atlietām pamatnēm. Par sasniegumiem tiltu būvē tolaik nepārprotami liecināja tilta platums, kas bija pietiekams, lai pa to vienlaicīgi varētu virzīties divas viena otrai pretī braucošas karietes. Tiltam ir astoņi vareni balsti, tos savieno septiņas ķieģeļu velves. Tilta garums ir 500 pēdas, platums 36 pēdas (1 pēda = 30,48 cm).

Vārdnīca		rīkojums	simbols	ķieģelis	laterna	kariete
Dictionary		order	symbol	brick	lantern	coupe
Словарь		распоряжение	символ	кирпич	фонарь	карета

Kuldīga

Kas?

Kuldīgas novada muzejs,
Pils iela 5, Kuldīga.

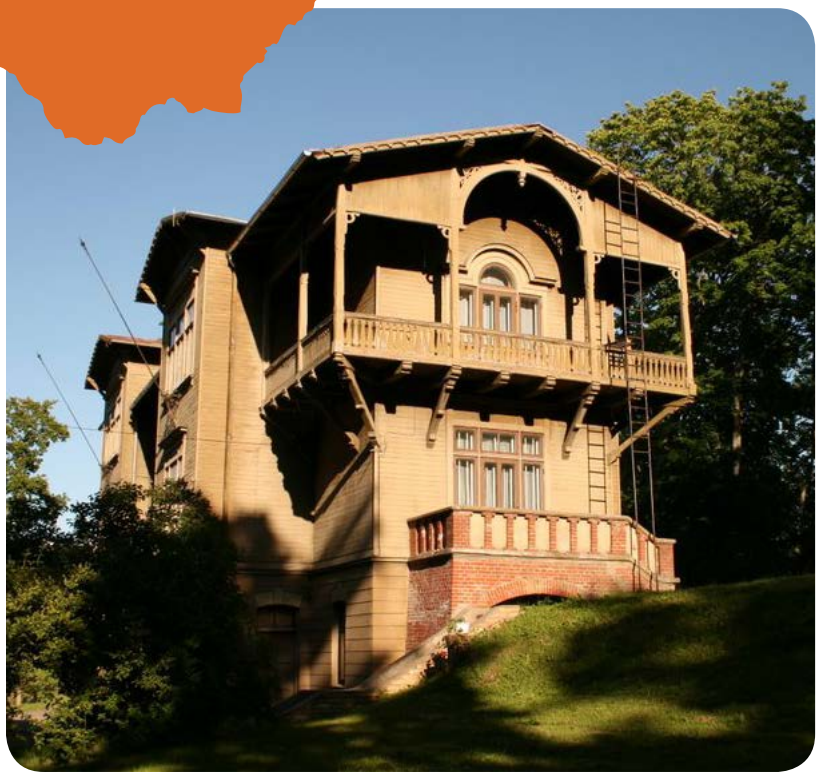

Vēsture

Kuldīgas novada muzeja ēka „Villa Bella Vista" 1900. gadā bijis Krievijas paviljons Vispasaules saliekamo koka māju izstādē Parīzē. Ēku tur nopirka Liepājas kuģa īpašnieks Bangerts un ar kuģi atveda uz Kuldīgu, lai uzdāvinātu savai līgavai.

Kuldīgas novada muzeja ēka ir valsts nozīmes kultūras piemineklis, dēvēta par Kurzemes koka arhitektūras pērli, tā izceļas ar bagātu arhitektonisko formu un mākslinieciski augstvērtīgām koka detaļām. 2009. gadā sadarbībā ar Norvēģijas koka ēku restaurācijas ekspertiem tika veikta apjomīga muzeja ēkas fasādes restaurācija. 2010. gada februārī Kuldīgas novada muzejs atsāka darbu ēkā, kas celta krievu nacionālā romantisma stilā. 2014. gada aprīlī pēc vērienīgajiem iekštelpu restaurācijas darbiem apmeklētājiem no jauna tika atvērts Kuldīgas novada muzeja ekspozīciju centrs „Bangerta villa".

Vārdnīca		ēka	izstāde	augstvērtīgs	restaurācija	apmeklētāji
Dictionary		building	exhibition	high-quality	restoration	visitors
Словарь		здание	выставка	высококачественный	реставрация	посетители

Kuldīga

Kas?

Baltijas skolotāju seminārs (1870 – 1919)

Vēsture

Baltijas skolotāju semināra dibināšana un darbība iekļāvās Krievijas skolu sistēmā, bet iekšējais kodols bija latviešu jaunekļi. Līdz tam Latvijas teritorijā darbojās Valmieras, Valkas un Irlavas skolotāju semināri, kuros mācības notika vāciskā garā un vācu valodā. Tajā laikā Krievijā bija tikai divi skolotāju semināri (mācību iestādes) Molodečņā (Lietuvā) un Kijevā, kur sagatavoja skolotājus krievu valodā. Krievijas Apgaismošanas ministrs A. D. Tolstojs 1870. gadā cara valdībā atkārtoti ierosināja jautājumu par krievu valodas apmācību Baltijā. Valdība semināru nolēma atvērt Rīgā. Tā 1870. gada septembrī semināru atvēra Rīgā. Tā bija slēgta mācību iestāde Elizabetes ielā 40. Atklāšanā apsveikumu pašrocīgi atsūtīja ķeizars Aleksandrs II.

Seminārs sagatavoja pareizticīgās baznīcas draudzes skolu skolotājus. Mācību ilgums bija trīs gadi, vislielāko uzmanību pievērsa krievu valodai un reliģijai, mācīja arī matemātiku, vēsturi un pedagoģiju. Mācības notika krievu valodā.

1886. gadā Baltijas skolotāju semināru pārcēla uz Kuldīgu, kur tas darbojās līdz Pirmā pasaules kara sākumam. Seminārā mācījās 79 audzēkņi, no tiem 60 latvieši, 14 igauņi, 5 krievi. Seminārā audzēkņu starpā valdīja progresīvs gars, bija daudz dažādu sabiedrisku pasākumu, spēlēja teātri, visi audzēkņi mācījās mūziku, koncertēja, tulkoja klasikas darbus latviešu valodā. Semināra absolventu vidū ir daudzi Latvijā plaši pazīstami skolotāji un sabiedriskie darbinieki (Vilis Plūdons u.c.).

Pirmā pasaules kara laikā (1915. gadā) seminārs evakuējās uz Krievijas mazpilsētiņu Čistapoli, semināru slēdza 1919. gadā. Baltijas skolotāju seminārs bija pirmā valsts pedagoģiskā mācību iestāde Latvijā.

Vārdnīca	sistēma	iestāde	uzmanība	absolvents	evakuācija
Dictionary	system	institution	attention	graduate	evacuation
Словарь	система	учреждение	внимание	выпускник	эвакуация

Kuldīga

Kas?

Jēkabs fon Ketlers (1610-1682) – Kurzemes un Zemgales hercogistes hercogs no 1642. līdz 1682. gadam.

Vēsture

Kurzemes hercogistē hercoga Jēkaba valdīšanas laikā strauji attīstījās saimnieciskā dzīve. Hercogistes teritorijā bija izvietoti vairāki desmiti uzņēmumu, kas nodarbojās ar metālapstrādi un kokapstrādi (kalšana, kniedēšana, mastu izgatavošana), virvju vīšanu, buru, rupjas vadmalas un linauduma gatavošanu, kā arī alus darīšanu, degvīna dedzināšanu, pulvera, stikla, ķieģeļu, ziepju un dažu greznumu priekšmetu (paklāju, gobelēnu) ražošanu. Kurzemes kuģi uzturēja jūras tirdzniecību ne tikai ar Eiropas valstu ostām, bet arī ar Āfriku, Ameriku un Indiju, no kurām uz Eiropu tika vestas koloniālpreces. Tādēļ hercogs Jēkabs nolēma arī no savas puses piedalīties pasaules tirdzniecībā, iegūstot kolonijas. Aizjūras tirdzniecība un kolonijas tika uzskatītas par ātrāko līdzekli turības sasniegšanai.

Āfrikas kolonija Gambija

1651. gadā hercoga Jēkaba pārstāvis Šulcs tikās ar Gumboas ķēniņu, kādu slavenu nēģeru valdnieku, lai nopirktu Sv. Andreja salu pie Gambijas upes ietekas un zemes gabalus upes krastos. Viņi ātri vienojās un pēc lielas summas samaksāšanas ieguva salu.

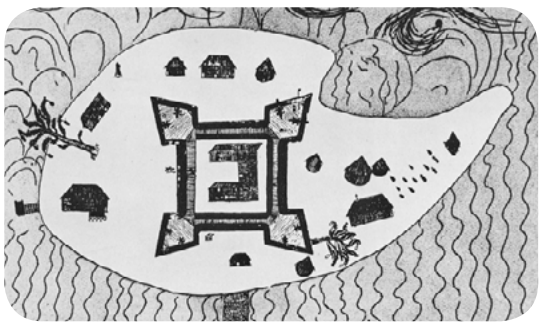

Sala līdz šim bija neapdzīvota, tāpēc neviena Eiropas valsts nevarēja celt iebildumus un hercogam Jēkabam ar pirkšanu no nēģeru valdnieka izdevās šo koloniju iegūt un kļūt par tās likumīgo īpašnieku. Pēc tam uz

Vārdnīca		uzņēmums	kokapstrāde	kolonija	valdnieks	vienošanās
Dictionary		enterprise	woodworking	dependency	sovereign	agreement
Словарь		предприятие	деревообработка	колония	правитель	соглашение

Sv. Andreja salas tika uzbūvēts pagaidu cietoksnis un uzvilkts Kurzemes karogs.

1651.-1654. gadā Gambijā iebrauca vismaz 12 Kurzemes hercoga kuģi. Gambijā no Kurzemes ostām ieveda dzelzi, audumus, degvīnu, vārāmo sāli, metāla izstrādājumus, stiklu un stikla traukus – preces, kas bija ražotas ne tikai Kurzemē un Zemgalē, bet arī Polijas un Lietuvas manufaktūrās. No Gambijas izveda Rietumāfrikas preces – zeltu, ziloņkaulu, vasku, ādas, piparus, palmu eļļu.

Tie bija ievērojami gadi, kad kuģi regulāri brauca no Kurzemes uz Tobago un Gambiju. Ventspilī tie atgriezās ar dārgām koloniālprecēm, tās gaidīja daudzi tirgotāji no apkārtējām zemēm, jo Kurzemes tirdzniecības kuģi līdz ar pašmāju ražojumiem arī koloniju preces veda uz ziemeļiem un rietumiem.

Amerikas kolonija Tobago

Vienlaicīgi ar Gambijas kolonijas iegādi hercogs Jēkabs noslēdza līgumu ar angļu kompānijas *Company of Providence* vadītāju grāfu Voriku (*Warwick*) par nelielas Karību jūras salas iegādi netālu no Dienvidamerikas krastiem, kas sakarā ar tabakas tirdzniecību ieguva Tobago (tabakas salas) vārdu.

1654. gada 20. maijā ar 40 lielgabaliem bruņotais Kurzemes hercoga burinieks „Kurzemes hercogienes ģerbonis" (*Das Wappen der Herzogin von Kurland*) kapteiņa Viļuma Molensa (*Willem Mollens*) vadībā izmeta enkuru salas rietumu krastā, kur tika uzcelts Jēkaba forts. Ar pirmo kuģi salā ieradās 25 virsnieki, 124 kareivji un 80 Kurzemes kolonistu ģimenes. Tika uzcelta pirmā luterāņu baznīca, bet 1657. gadā papildus ieradās 120 Kurzemes kolonisti un uz salas tika dibināta arī Jaunjelgavas apmetne (*Neumitau*, tagad salas galvaspilsēta Skarboro). Sala tika nosaukta par „Jauno Kurzemi" (*Neukurland*) un uz tās tika ierīkotas tabakas, cukurniedru un kafijas plantācijas. No kolonijas uz Eiropu tika vesta tabaka, pipari, kanēlis un ingvers. No Tobago uz Kurzemi tika vesti papagaiļi un pērtiķi, tos tālāk pārdeva Polijai un Krievijai.

Vārdnīca		cietoksnis	karogs	osta	preces	tirgotājs
Dictionary		fortress	flag	port	goods	merchant
Словарь		крепость	флаг	порт	товары	торговец

Kuldīga

Kas?

Vides objekts Teleport, Liepājas iela, Kuldīga.

Kāpēc lepojamies?

Vides objektā Teleport hercogs Jēkabs no pagātnes ierodas tagadnē. Tā autori ir Gļebs Panteļejevs un Andris Veidemanis.

Objekts ir vairāk nekā divus metrus augsts. Tam ir divas puses, kas simboliski apzīmē atšķirīgus laika periodus. Priekšpuse, kas sastāv no slīpēta un lakota alumīnija lējuma, simbolizē 21. gadsimtu. Savukārt aizmugurējā un sānu daļa, kas ir domāta kā 17. gadsimts, ir veidota no rūsināta čuguna lējuma. Izmantojot vēsturiskus hercoga Jēkaba un viņa laikabiedru attēlus, objekta apģērbs un kopējais tēls izstrādāts maksimāli autentisks.

Vides objekts tapis par godu hercoga Jēkaba 400. dzimšanas dienai.

Pats objekts tika veidots Ķīnā, jo Ķīna ir slavena ar tūkstošiem gadu senām metālapstrādes tradīcijām. Pēc darba pabeigšanas Teleport ar kuģi tika nogādāts Latvijā.

ĶĪNA LATVIJA

Vārdnīca		objekts	pagātne	tagadne	alumīnijs	apģērbs
Dictionary		object	past	present	aluminum	clothes
Словарь		объект	прошлое	настоящее	алюминий	одежда

Liepāja

No kreisās: projektā iesaistītie brīvprātīgie pētnieki – LU PPMF studenti Ričards Bušs, Rihards Rauska, Kaspars Andersons un Evita Karpovica pie Pētera I nama Liepājā

Liepāja ir viena no lielākajām Latvijas pilsētām – tā atrodas pie Baltijas jūras, tajā ir nozīmīga tirdzniecības osta, teātris, Liepājas Universitāte. Tā jau izsenis ir multikultūrāla pilsēta, kas atvērta dažādu tautību cilvēkiem.

Liepāju dēvē par „pilsētu, kurā piedzimst vējš." Šie dziesmas vārdi to raksturo ne tikai ģeogrāfiski, bet ataino arī šīs Kurzemes pilsētas daudzveidīgo vēsturi. Daudzas un dažādas varas – vācieši, poļi, zviedri, krievi – un sarežģīti politiski notikumi ir veidojuši to Liepāju, kuru pazīstam šodien. No nelielā zvejnieku ciema 13. gadsimtā Liepāja līdz mūsdienām ir attīstījusies par lielpilsētu visā tās krāšņumā.

Par Liepāju kā "logu uz Eiropu"cīnījās Krievijas cars Pēteris I, kurš pirmo reizi te pabijis inkognito 1697. gadā, bet otro reizi jau oficiāli kopā ar carieni Katrīnu I Liepājā ticis svinīgi uzņemts 1716. gadā. Ēka, kurā bija apmeties Krievijas valdnieks savas pirmās vizītes laikā, apskatāma vēl mūsdienās – koka nams Kungu ielā 24 tiek dēvēts par Pētera Pirmā namu.

Liepājas Universitāte

„Liepājas metalurga" cehs

1795. gadā Kurzemes hercogiste kļuva par Krievijas impērijas Kurzemes guberņu un Liepājā sākās spraigas tirdzniecības un pilsētas attīstības laiki. 1875. gadā pilsētā tika nodibināta tēraudlietuve un mašīnfabrika „Fēnikss", kas darbojas arī mūsdienās un ir pazīstama kā „Liepājas metalurgs".

Vārdnīca	multikulturāls	tautība	ciems	zvejnieks	vizīte
Dictionary	multicultural	nationality	village	fisherman	visit
Словарь	мультикультурный	национальность	деревня	рыбак	визит

Liepāja

19. gadsimtā, ko dēvē par Liepājas zelta laikmetu, pilsētā dzīvoja dažādu tautību cilvēki: latvieši, vācieši, krievi, poļi, lietuvieši, ebreji. Tādēļ arī pilsētā tika būvētas dažādu reliģisko konfesiju baznīcas. Īpaši pieminama ir viena no tām – pareizticīgo Jūras katedrāle, kas ir lielākā pareizticīgo katedrāle visā Latvija. Baznīcas interjers nav saglabājies līdz mūsdienām, taču pati ēka un tās zelta kupoli apskatāmi Karostas teritorijā.

20. gadsimta politiskie notikumi, īpaši Pirmais un Otrais pasaules karš, būtiski mainīja Liepājas veidolu, taču pilsēta nezaudēja savu optimismu un brīvdomības garu. 60.-70. gados Liepājā tika izveidota koncertzāle „Pūt, vējiņi", veicinot šeit Padomju Savienībā aizliegtās rokmūzikas attīstību kā protesta un brīvības izpausmi. Kopš tā laika Liepāja kļuvusi par mūzikas metropoli.

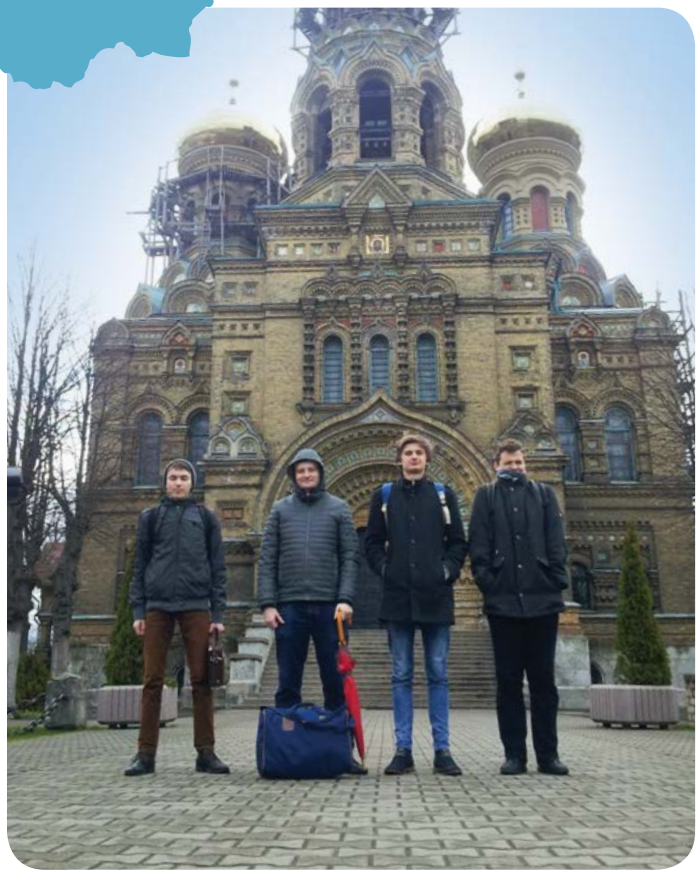

No kreisās: projektā iesaistītie brīvprātīgie pētnieki – LU PPMF studenti Ļevs Rusilo, Kaspars Andersons, Rihards Rauska un Ričards Bušs pie Sv. Nikolaja jeb Jūras katedrāles Liepājā

Liepājas pludmale

Tirgoņu iela Liepājā

Liepāja ir daudzpusīga pilsēta. Modernā Tirgoņu iela, kas ir vienīgā gājēju iela Liepājā, sniedz ieskatu kultūru dialogā starp dažādu tautību pārstāvjiem, tāpat kā vietējais tirgus un citas vēsturiskās vietas. Liepājnieki ir atsaucīgi un laipni. Tas nekas, ka pūš vējš – tas iedvesmo un rosina attīstīties, būt un dzīvot kopā!

Vārdnīca	zelts	katedrāle	interjers	kupols	koncertzāle
Dictionary	gold	cathedral	interior	dome	concert hall
Словарь	золото	собор	интерьер	купол	концертный зал

Liepāja

Skolas direktors Valērijs Jepiskoposovs – liepājnieks no Armēnijas

No kreisās: Ričards Bušs, Rihards Rauska, Valērijs Jepiskoposovs, Kaspars Andersons, Evita Karpovica, Ļevs Rusilo

Valērijs Jepiskoposovs – Liepājas 12. vidusskolas direktors – ir armēnis, kurš dzimis Azerbaidžānā un uz Latviju atbraucis 1977. gadā. Jepiskoposova kungs nebija plānojis palikt Liepājā, taču liktenis bija lēmis, ka viņam jākļūst par liepājnieku. 1985. gadā viņš sāka strādāt Liepājas 12. vidusskolā par ģeogrāfijas skolotāju, par direktoru kļuvis 1993. gadā. Skolā mācās dažādu tautību bērni, tie piedalās dažādu kultūras biedrību pasākumos. Direktors ir saņēmis Latvijas Republikas Ministru Prezidenta Pateicības rakstu, kā arī trīs Latvijas izglītības un zinātnes ministru Atzinības rakstus.

V. Jepiskoposovs labi runā latviešu valodā, jo tad, kad saprata, ka paliks Latvijā, sāka patstāvīgi to mācīties. *„Ja tu nevari vēl runāt, tad klausies, es to darīju no pirmās dienas ļoti uzmanīgi. Klausījos, kā runā latvieši transportā un uz ielas, tāpēc ka jājūt valodas melodija, vispār jādzird, jāklausās valoda."*

Direktors uzskata, ka, dzīvojot kādā valstī, ir jāzina tās valoda. *„Es esmu armēnis, tāpēc vecvecāki runāja ar mani armēniski. Bet dzimis esmu Azerbaidžānā – tāpēc ārpus mājas runāju azerbaidžāņu valodā. Vecāki mājās ar mani runāja krieviski, jo gribēja, lai zinu arī šo valodu. Skolā un universitātē mācījos angļu valodu. Un tādēļ, protams, vēl vienu valodu, manuprāt, iemācīties nav grūti."* Tāpat ir jācenšas saprast citu tautu patiesības un taisnīguma izjūtu, jācenšas saprast latviešu kultūru, piedalīties Latvijas pasākumos – tas palīdzēs iedzīvoties Latvijā.

Valērijam Jepiskoposovam ļoti patīk dzīvot Liepājā, patīk Latvijas kultūra un cilvēki. Cilvēkiem, kuri vēlas palikt un dzīvot Latvijā, Liepājā, direktors iesaka sākt ar valodas mācīšanos, kas palīdzēs integrēties, kā arī būt lojālam pret valsti, uztvert to kā savu. *„Jācenšas redzēt mūsu Latvijas priekšrocības, labās lietas, jābūt patriotam. Tas nenozīmē, ka tu nedrīksti kritizēt, kritikai jābūt labvēlīgai, ar vēlmi uzlabot dzīvi šeit."* Jepiskoposova kungs uzskata, ka latvieši ir ļoti toleranti un saprotoši, uz ielas nenotiek nekādas sadursmes salīdzinājumā ar Centrālo Āziju, kurā viņš ir dzīvojis. *„Protams, nav viegli. Dažreiz ir diezgan grūti, bet mēs kopā dzīvojam un strādājam, un viens otram nedraudam."*

Liepāju viņš ir iemīlējis no pirmā brīža un uzskata, ka skaistāku pilsētu par šo nekad nav redzējis. *„Man visnozīmīgākā Liepājā ir jūra ar skaisto liedagu, kāda nav pat Jūrmalā. Liepāja man asociējas ar Piejūras parka smaržu, priežu un citu piejūras koku un krūmu smaržu."*

Vārdnīca		direktors	biedrība	runāt	klausīties	liedags
Dictionary		director	society	speak	listen	seashore
Словарь		директор	общество	говорить	слушать	морское побережье

Liepāja

Liepājnieks Khairul Bashar no Indijas

No kreisās: Evita Karpovica, Khairuls Bašars, Kaspars Andersons

Khairuls Bašars ir students un pavārs, kurš ieradies Liepājā no Indijas. Aptuveni pirms diviem gadiem viņš atbrauca uz Latviju, lai iegūtu izglītību. *„Es devos uz Eiropu, lai studētu. Pēc neskaitāmām problēmām citās valstīs mans brālis ieteica mēģināt Baltijas valstis. Es interneta meklētājā ierakstīju Liepāja un man parādīja daudz skaistu bilžu ar Liepāju vasarā. Protams, rādīja tikai vasaras bildes. Es mīlu mazas pilsētas, jo tajās nav tik daudz cilvēku."*

Khairuls Bašars neprata latviešu valodu, tādēļ bija lielas problēmas atrast darbu Liepājā. Taču draugs palīdzēja to atrast restorānā "Trīs sivēni", un tagad jaunais liepājnieks apgalvo, ka darbs viņam ļoti patīk. Khairuls Bašars vēlētos palikt Latvijā, taču traucē dažādas birokrātiskas problēmas, tomēr viņa darba devējs ir gatavs palīdzēt tās risināt. Tagad Bašars latviešu valodu jau nedaudz saprot.

Jauniešus, kuri vēlas studēt Latvijā, Bašars iedrošina – studēt šeit ir labi, lai gan Liepājas Universitātē ārzemju studentiem mācīties nav viegli. Universitāte pamazām attīsta savu internacionālo piedāvājumu studentiem. Ja students ir gatavs un spējīgs iemācīties latviešu valodu pirmajos studiju mēnešos, tad šī ir jauka vieta, kur mācīties. *„Man ir daudz latviešu draugu. Mēs labi pavadām laiku,"* apgalvo students no Indijas.

Khairulu Bašaru aizrauj latviešu tradīcijas, valoda, dzīve. *„Pirmajā gadā es redzēju latviešu deju kolektīvu no Aizputes dejojam. Viņiem mugurā bija latviešu tautas tērpi. Es to nekad neaizmirsīšu. Šogad es arī grasos apmeklēt šos svētkus. Man patīk šādi svētki, jo tā ir maza pilsēta un viņi cenšas mazas lietas padarīt acīm tīkamas."*

Bašars vēlas iepazīt Latviju arvien vairāk. *„Es mēģināšu apmeklēt arī Rīgu, jo iepriekš nekad nav sanācis. Parasti traucē darbs. Es zinu to, ka tā ir sena pilsēta un tajā ir daudz ko ieraudzīt. Bet tam nav laika."*

Liepāja indiešu studentam un pavāram asociējas ar rokmūziku un daudzveidīgajiem jauniešu pasākumiem. *„Studenti šeit izklaidējas katru nedēļas nogali. Vasarā arī es nespēju nosēdēt telpās. Es gribu būt laukā visu laiku."*

Vārdnīca	pavārs	vasara	piedāvājums	traucēt	izklaide
Dictionary	cook	summer	offer	interfere	entertainment
Словарь	повар	лето	предложение	мешать	развлечение

Liepāja

Liepājas ukraiņu biedrības vadītāja Larisa Davidenko

Liepājas ukraiņu kopiena „Svitanok"

Larisa Davidenko dzimusi Ukrainā, skolotāju ģimenē. 1975. gadā pēc Dņepropetrovskas medicīnas institūta beigšanas tika nosūtīta strādāt uz Liepāju. *„Liepāja ir vienkārši lieliska pilsēta. Tā ir tīra un kopta, te ir kārtība. Te ir iedvesma. Tiešām, Liepāja ir kā dzintars un jūra."*

1999. gadā Davidenko kundze vietējā avīzē izlasīja ziņu, ka tiek dibināta ukraiņu biedrība, par ko bijusi ļoti laimīga. Viņa uzskata, ka šis notikums ir veicinājis radošas pārmaiņas gan viņas, gan visas Liepājas dzīvē. *„Liepāja ir kļuvusi par manu dzimteni,"* uzskata ukraiņu biedrības vadītāja. *„Latvija ir burvīga valsts! Man viss te patīk. Galvenokārt – latviešu kultūra, kas ir augsti vērtējama! Tā patiesi ir bagāta!"*

Pateicoties biedrībai, Liepājas ukraiņi ieguva savu ēku – vietu, kur satikties un kopt tautiskās tradīcijas, veidot dialogu ar citām tautām. Larisa jau vairāk nekā 15 gadus vada ukraiņu biedrību un motivē ukraiņus sadarboties ar visām tautām, īpaši ar vietējo latviešu sabiedrību. Ukraiņu biedrības uzdevums ir ukraiņu valodas un tradīciju kopšana un saglabāšana. Cilvēki biedrībā tiekas, lai svinētu ukraiņu svētkus, atbalstītu viens otru. Larisa uzskata, ka Liepājas ukraiņi ir draudzīgi un atvērti integrācijai.

Larisa Davidenko uzskata, ka, lai iedzīvotos Liepājā, galvenais ir būt cilvēkam, nenoslēgties no citu tautību pārstāvjiem, vienlaicīgi saglabājot un kopjot savas tradīcijas un etniskās saknes. *„Visi esam cilvēki. Esam radoši, un tas mūs vieno."* Svarīgi būt atvērtam dzīvošanai kopā ar citiem – mierā un saticībā. Cilvēkiem, kuri vēlas dzīvot Liepājā, ukraiņu biedrības vadītāja ieteiktu sākt ar valsts valodas mācīšanos, jo valsts valodas kursi ir pieejami ikvienam.

Larisa Davidenko apbrīno Liepājas dabas skaistumu un unikalitāti. *„Mums ir visskaistākā jūra un visskaistākais Piejūras dabas parks. Protams, mums ir krāšņs teātris, daudz vēsturisku un skaistu ēku, daudz baznīcu. Te mums ir izcilākās ērģeles visā pasaulē. Tomēr viskrāšņākais ir Piejūras parks ar skaistām priedēm, ar burvīgām kāpām, kuras, manuprāt, ir ļoti glezniecisks. Tas svaigais un dziedinošais gaiss ar priedes koku aromātu ir vienkārši apburošs. Brīnišķīgi! Vai ne?"*

Vārdnīca		tīrs	kopts	burvīgs	uzdevums	saticība
Dictionary		clean	kempt	charming	task	concord
Словарь		чистый	ухоженный	чудесный	задача	согласие

Liepāja

Liepājas jauniešu teātra vadītājs Jurijs Zinovjevs no Krievijas

No kreisās: Ričards Bušs, Rihards Rauska, Kaspars Andersons, Jurijs Zinovjevs, Evita Karpovica, Ļevs Rusilo

Liepājas jauniešu teātra „Balagančiks" vadītāja Jurija Zinovjeva profesija ir aktieris, kurš uz Latviju ir pārcēlies Padomju Savienības laikā. Līdz 30 gadu vecumam Jurijs dzīvojis Krievijā, bet sapņojis dzīvot vietā, kur ir jūra un dzelzceļš. *„Es bērnībā sapņoju par jūru, par dzelzceļu… Dzelzceļa dunoņa un jūra mani vilināja. Un tas viss man tagad ir apkārt, es dzīvoju tieši tādā vietā. Vienmēr esmu gribējis šādā vietā dzīvot."*

Sākumā Liepājā strādājis par aktieri Baltijas flotes armijas teātrī, tagad ir kļuvis par teātra režisoru, iestudē lugas jauniešiem. *„Iestudēju pamatā krievu klasiku, esmu sev izvirzījis mērķi, lai mūsu bērni saglabātu savas saknes. Tā ir krievu klasika, tas ir dziļi, nopietni, padara cilvēku labāku un tīrāku, tāpēc es ar to pamatā nodarbojos."*

Ierodoties Liepājā, Jurijs Zinovjevs esot juties kā pasakā. Viņš apgalvo, ka ar dzīvi Krievijā nevarot ne salīdzināt. *„Sākumā jutos kā pasakā – neviens nelamājās, attiecības cilvēciskas. Man patika cilvēku attieksme vienam pret otru. Cilvēki pieklājīgi – viens otram saka : „Lūdzu un paldies!" Patika atmosfēra kopumā – ļoti mierīga pilsēta."*

Režisors uzskata, ka kultūras piedāvājums Liepājā ir ļoti bagātīgs: *„Kultūras dzīve Liepājā, salīdzinot ar Krievijas tāda paša mēroga pilsētu, ir ļoti bagāta – savs teātris, savs simfoniskais orķestris."*

Viņaprāt, šī ir unikāla pilsēta, kura apbur. *„Es vienmēr jutu, ka tā ir mana pilsēta. Cilvēki pret mani te vienmēr ir labi izturējušies. Man ir te draugi, daudz draugu, arī latvieši. Es varu te radoši izpausties."*

Tomēr latviešu un krievu diasporas dzīvo diezgan nošķirti, uzskata Jurijs, un vēlas, lai sabiedrības grupām būtu vairāk kopīgā, *„piemēram, teātris, bet pagaidām man liekas, ka ir nopietna šķelšanās kultūras jomā. Kaut gan daudz latviešu apmeklē manu teātri."* Latviju un latviešus režisors emocionāli izjūt komponista Raimonda Paula mūzikā. *„Šis gaiss, Latvija, latvieši, šī zeme, kultūra, viss koncentrējas viņa mūzikā."*

Liepāja viņam asociējas ar vārdu „svaigums", un pašas nozīmīgākās vietas šeit Jurijam Zinovjevam ir teātris un jūra.

Cilvēkiem, kas pārceļas uz dzīvi Liepājā, režisors iesaka nesteigties, uzmanīgi ieklausīties apkārt notiekošajā, vērot: *„Ir sajūta, ka te pat ir citas krāsas nekā citās pilsētās. Svarīgi sajust šīs pilsētas garšu. Es pazīstu daudzus maskaviešus, kas Liepājā ir atpūtušies un kuri man ir teikuši – cik Tu esi laimīgs, ka vari te dzīvot."*

Vārdnīca		profesija	sapņot	bērnība	pasaka	garša
Dictionary		profession	dream	childhood	fairy tale	taste
Словарь		профессия	мечтать	детство	сказка	вкус

Liepāja

Lynn Cazabon – māksliniece no ASV

No kreisās: Kaspars Andersons, Lynn Cazabon, Evita Karpovica

Lynn Cazabon ir multimediju māksliniece, kuras darbi ir iekļauti vairākās grāmatās un izstāžu katalogos ASV. Liepājā viņa ir ieradusies apmaiņas programmas ietvaros ar *Fulbright Scholar Award* stipendiju, lai semestri strādātu Liepājas Universitātē. *„Kopā ar studentiem mēs piedalījāmies „Gaismotā Liepāja" festivālā, kurā izstādījām savus mākslas darbus. Manuprāt, studenti šeit ir ļoti labi un nopietni."*

Lynna uzskata, ka lielākā problēma ir tā, ka viņa nerunā latviski. Tas traucē iesaistīties kultūras dzīvē. Taču šim apgrūtinājumam viņa ir bijusi gatava, kad izlēma braukt uz Latviju. Mākslinieces apmeklē latviešu valodas kursus, taču atzīst, ka valoda ir diezgan sarežģīta. Un, lai gan Liepājā ir cilvēki, kas runā angliski, to nav tik daudz kā Rīgā. Valodas nezināšana apgrūtina ikdienas komunikāciju, piemēram, veikalos.

Māksliniece nav pārliecināta, ka vēlētos nākotnē pārcelties uz dzīvi Latvijā, bet viņa, ļoti iespējams, atgrieztos šeit, lai strādātu. *„Kopumā es domāju, ka Latvija ir ceļā uz lielāku atvērtību. Es saprotu to, ka esmu Liepājā tagad – ziemas mēnešos, tāpēc es diemžēl nejūtu, ka pilsēta būtu tūristiem atvērta. Iespējams, vasarā ir pavisam citādāk, bet es domāju, ka pilsētai vajadzētu domāt ne tikai par karstajiem gada mēnešiem, bet arī citiem, lai piesaistītu tūristus."* Lynnai vislabāk Liepājā patīk jūra. *„Liepāja man saistās ar jūru un dzintaru. Manuprāt, jūra un pludmale ir ļoti liela pilsētas vērtība."*

Par Liepājas cilvēkiem viņa saka: *„Esmu dzirdējusi no studentiem, ka latvieši sevi dēvē par introvertiem, varbūt tāpēc ir grūti iejusties viņu kultūrā."* Taču Lynnas pieredze Liepājā lielākoties ir pozitīva.

Vārdnīca		apmaiņa	nopietns	pārcelšanās	dzintars	pieredze
Dictionary		exchange	serious	removal	amber	experience
Словарь		обмен	серьезный	переезд	янтарь	опыт

Liepāja

Filma „Cosmopolitan Liepaja" (2014)

Roberta Vītola un Jāņa Jankevica 2014. gadā veidotā filma „Kosmopolītiskā Liepāja" ir tapusi pateicoties projektam „Sabiedrības integrācijas veicināšanas pasākumi Liepājā". Tā radīta, lai pastāstītu par Liepāju un iespējām, ko sniedz šī pilsēta.

Kadrs no filmas

Filmas mērķis ir, lai Trešo valstu iedzīvotāji, noskatoties šo filmu, saprastu, ar kādām problēmām pie mums jāsaskaras iebraucējam un kādas ir pozitīvās puses, šiem cilvēkiem dzīvojot Liepājā. Filmas skatītāji var ielūkoties dažādu tautību cilvēku likteņos un dzīvesstāstos. Filmas varoņi stāsta par to, ko viņi domā par Liepāju, kā te jūtas, vai savu nākotni ir gatavi saistīt ar šo vietu.

Džamala Lielamure ir grāmatvede, kura no Turkmenistānas uz Latviju atbrauca 20 gadu vecumā. Viņa ir musulmaņu sieviete, kas, izvēloties pārcelties uz dzīvi Latvijā, nostājās pret savas ģimenes tradīcijām, pret savas kultūras likumiem. Latvijā Džamala palika „lielās" mīlestības vārdā – iemīlēja gaišmatainu latviešu puisi. Jau kopš savas pirmās dienas Latvijā sieviete saprata, ka ir jācīnās par savu vietu sabiedrībā. Kopā ar vīru viņa septiņus gadus dzīvoja Grobiņā, tad pārcēlās uz Liepāju. Gribējās dzīvē kaut ko sasniegt – Džamala iemācījās latviešu valodu, pabeidza augstskolu. Sākumā strādāja Liepājas orķestrī par galveno grāmatvedi, bet pēc trīs gadiem viņa vēlējās kaut ko mainīt – un sāka strādāt Liepājas kultūras pārvaldē, kur tagad viņai jau ir septiņu gadu stāžs.

- *„Es ļoti mīlu Liepāju, gribētos teikt, ka man ir divas dzimtenes: Turkmenistāna, kur es piedzimu un Liepāja, kas man ir kā laba pamāte. Man patīk šejienes cilvēki, viņi nekur nesteidzas! Man patīk jūra, parki... man patīk viss, es mīlu katru šīs pilsētas stūrīti ar visu sirdi un dvēseli!"*
- *„Bija doma braukt prom, bet es nevaru, es esmu šeit tik ļoti iedzīvojusies, man te ir draugi, man te ir... man te ir visa dzīve!"*
- *„Latviešu tauta ietur distanci, nelaiž sev klāt uzreiz, ir jāsaprot, kā pārvarēt šo barjeru un iegūt viņu uzticību."*

Vārdnīca	iebraucējs	grāmatvede	puisis	orķestris	pamāte
Dictionary	newcomer	accountant	guy	orchestra	stepmother
Словарь	приезжий	бухгалтер	парень	оркестр	мачеха

Liepāja

Kadrs no filmas

- *„Jāņi ir īpaši svētki, mēs tos svinējām ļoti interesanti, tas mīļums un jaukums kopš pirmās reizes vēl joprojām ir palicis – tas brīdis, kad visi, sadevušies rokās, griežas ap ugunskuru, dziedot dziesmas, spēlējot spēles."*
- *„Vislielākās grūtības man sagādāja latviešu valodas apguve. 2002. gadā es iestājos augstskolā, atceros, ka atnācu mājās pēc pirmās lekcijas un pateicu, ka es nekad to nevarēšu... bet es sapratu, ka atpakaļceļa nav..."*
- *„Ko novēlētu cilvēkiem, kas šeit gribētu dzīvot? Pirmkārt, cienīt cilvēkus, tautu, pieņemt visas viņu paražas un tradīcijas, neskatoties ne uz ko... Nav svarīga nacionalitāte, ir svarīgi būt cilvēkam!"*

Sandeep Lather ir no Indijas, viņš ir profesionāls pavārs un ir studējis Dānijā. Ir apprecējies un dzīvo Latvijā. Liepāju raksturo kā mazu, bet skaistu pilsētu, kur vislielākā nozīme ir atmosfērai. Patīk tas, ka ir ļoti daudz svētku, īpaši uzsver Jāņus.

- *„Dānijā var nopelnīt krietni vairāk nekā Latvijā, bet nauda nav tik svarīga kā mīlestība, es kā primāro izvēlējos mīlestību un pārcēlos uz Liepāju."*
- *„Nākotnē gribu atvērt savu biznesu, iespējams, indiešu restorānu Liepājā."*
- *„Vecumdienas es varbūt pavadīšu Indijā, bet, kamēr es esmu jauns, es dodu priekšroku dzīvei šeit, jo man nepatīk karstums, bet šeit ir ļoti patīkami klimatiskie apstākļi."*

No Ukrainas galvaspilsētas Kijevas uz Liepāju ir pārcēlies mūziķis ***Oleksiy Demchenko***. Viņš studēja Dānijā, kur iepazinies ar latviešu klarnetistu no Liepājas, kas ļoti daudz stāstīja par savu skaisto, dzimto pilsētu. Pēc kāda laika Oleksijs uzzināja, ka Liepājas orķestrī ir brīva trompetista vakance, un viņš nolēma uz to pieteikties.

- *„Svaigs gaiss, miers, nevajag nekur skriet – ar to Liepāja „uzrunāja" visvairāk."*
- *„Latviešiem ir divas iepazīšanās pakāpes: vispirms ir: „Nē!", bet, tiklīdz tu iepazīsti cilvēku tuvāk, viņš kļūst par draugu. Un, ja tu esi draugos ar latvieti, tas ir uz mūžiem."*
- *„Ļoti svarīgu vietu manā sirdī ieņem Karosta."*

Vārdnīca		mīļš	draugs	galvaspilsēta	sirds	iepazīt
Dictionary		lovely	friend	capital	heart	get to know
Словарь		милый	друг	столица	сердце	узнать

Liepāja

Liepājas teātra režisori no visas pasaules

Liepājas teātris ir vecākais joprojām pastāvošais latviešu profesionālais teātris, kas dibināts 1907. gadā. Liepājas teātrī lugas iestudē režisori, kas dzimuši un dzīvojuši dažādās pasaules valstīs.

Liepājas teātra ēka

Piemēram:

- ***Dž. Dž. Džilindžers***, īstajā vārdā Raimonds Rupeiks, ir dzimis Kazahstānā. Viņš ir viens no pazīstamākajiem latviešu teātra režisoriem. Kopš 2010. gada ir Dailes teātra galvenais režisors, taču aktīvi strādā arī Liepājas teātrī. 2012. gada „Spēlmaņu nakts" ceremonijā viņa iestudētā izrāde „Pūt, vējiņi!" Liepājas teātrī tika atzīta par gada labāko muzikālo izrādi Latvijā. Vēl Liepājas teātrī viņš ir iestudējis Terensa Retigana „Dāma bez kamēlijām" (2006), Denija Kinga „Killlera dienasgrāmata" (2007), Aleksandra Vampilova „Pīļu medības" (2009), Germana Grekova „Hanana" (2010), Karla Šēnhera „Ragana", Robina Hodona „Šikās kāzas" (2011), Vadima Korša „Atsaldētais", Leonīda Andrejeva „Sods un noziegums" (2012), Bertolda Brehta „Sasodītais sarkanais mēness" („Bungas naktī"), Viktora Igo „Lukrēcija Bordžija" (2013), Jaroslava Pulinoviča „Žanna", Hristo Boičeva „Lielais Getsbijs" (2014), Ļubovas Gruzinovas „Paradīze" (2015).

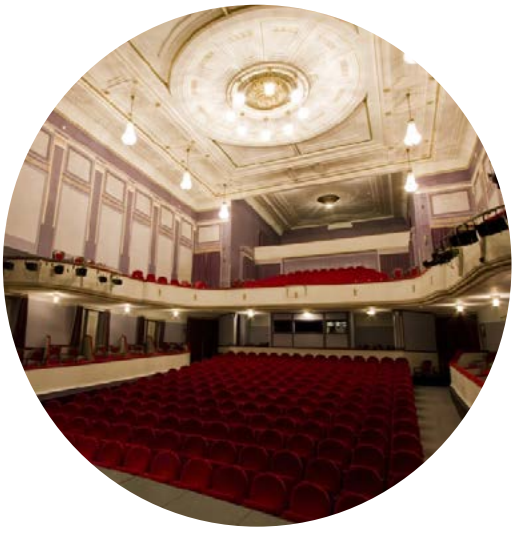

- ***Konstantīns Bogomolovs*** no Maskavas Liepājas teātrī ir iestudējis izrādi „Stavangera" (2012) – pēc Marinas Krapivinas lugas motīviem, 2012./2013. gada „Spēlmaņu nakts" par šo izrādi ir ieguvis balvas nominācijās „Gada teātra izrāde" un „Gada režisors". Režisors Liepājas teātrī ir iestudējis arī izrādi „„Mans Blasters" ir izlādējies" (2015).
- Krievu režisors un horeogrāfs ***Sergejs Zemļanskis*** no Čeļabinskas Liepājas teātrī ir iestudējis latviešu dramaturga Raiņa traģēdiju „Indulis un Ārija" (2014).

Vārdnīca		režisors	traģēdija	izrāde
Dictionary		director	tragedy	performance
Словарь		режиссёр	трагедия	спектакль

Sigulda

Kas?

Gaisa trošu vagoniņš.

Kur?

Siguldā pār Gauju.

Kāpēc lepojamies?

Gaisa vagoniņš ir vienīgais šāda veida transporta līdzeklis Baltijas valstīs.

Vēsture

Ideja par vagoniņu radās siguldietim Aivaram Janelsītim. Kādā vakarā, kad tilts pār Gauju pēc kara postījumiem vēl nebija atjaunots, viņš sēdēja Gaujas kreisajā krastā, Siguldas pusē un domāja, kaut viņš kā putniņš varētu pārlaisties pāri uz Krimuldu, kur sanatorijā par medmāsiņu strādāja viņa mīļotā Genoveva. Dažus gadus vēlāk, kad Aivars ar Genovevu jau bija apprecējies, kādā žurnālā bija publicēts raksts par pasažieru trošu ceļiem Gruzijas kalnu pilsētā Čiatūrā. Aivars Janelsītis sāka saraksti ar trošu ceļu autoru G. Panceluju. Tika sagatavots priekšlikums par trošu ceļa izbūvi pāri Gaujas senlejai. Siguldas 750. gadu jubilejā pilsētā viesojās gruzīnu delegācija, un gruzīni paziņoja, ka dāvinās Siguldai tehnisko projektu un iekārtas. Trošu ceļa mehānisms tika izgatavots Ļeņingradā, Krievijā, vagoniņš ar 22 cilvēku ietilpību – Rīgas Vagonu rūpnīcā. Lai taptu trošu ceļš, pie tā strādāja vairāk nekā 200 cilvēku.

1969. gadā 1025 metrus garais piekarceļš pār Gaujas senleju apmēram 40 metru augstumā virs upes tika atklāts.

Statistika

Pirmajā gadā vagoniņš pārvadāja 270 000 pasažieru. Arī turpmākajos gados vagoniņa pasažieru skaits sasniedza gandrīz 300 000 cilvēku gadā. Aplēses liecina, ka pirmo 40 gadu laikā ar vagoniņu braukuši apmēram 6 miljoni cilvēku. Gruzijas pilsēta Čiatura kļuvusi arī par Siguldas sadraudzības pilsētu!

Materiāla tapšanā izmantots http://tourism.sigulda.lv/gaisa-trosu-cels-vagonins/

Vārdnīca		vagons	mīļotā	priekšlikums	iekārta	skaits
Dictionary		cable car	sweetheart	proposal	equipment	number
Словарь		вагон	возлюбленная	предложение	оборудование	количество

Sigulda

Kas?

Siguldas bobsleja un kamaniņu trase.

Kāpēc lepojamies?

Šī mākslīgi izveidotā ledus trase bija pirmā kamaniņu trase visā Baltijā.

Trase ir piemērota bobslejam, kamaniņu sporta un skeletona sacensību un treniņu rīkošanai. Katru sezonu šeit notiek starptautiska un valsts mēroga sacensības.

Siguldas bobsleja un kamaniņu trase ir starptautiskas klases kombinētā trase ar mākslīgā ledus segumu:

- Trases garums: 1200 m vīriešu starts, 1000 m sieviešu starts
- Augstuma starpība: 111.5 m vīriešu starts, 100 m sieviešu starts
- Kritums: 9.3 % no vīriešu starta
- Kopējais virāžu skaits: 16
- Starta pozīcijas: 4
- Maksimālais ātrums: 120 km/h (vīriešu starts)

Vēsture

Trases vēsture sākusies 19. gadsimta beigās, kad kņazs Kropotkins savas muižas teritorijā izbūvēja 900 m garu ledus ceļu ar vienu virāžu. Trasei attīstoties, no ārzemēm sāka ievest arī pirmos bobus, un pēc to parauga vietējie entuziasti uzsāka gatavot kamaniņas paši.

Mūsdienu mākslīgās ledus trases projektēšanu veica Leipcigas sporta būvju zinātniski tehniskais centrs. Celtniecību veica Dienvidslāvijas firma „Graming", kas atradās Sarajevā.

Materiāla tapšanā izmantots http://www.bobtrase.lv/lv/track_articles/1-par-trasi

Vārdnīca		ledus	sacensības	starts	ātrums	paraugs
Dictionary		ice	competition	start	speed	sample
Словарь		лед	соревнования	старт	скорость	образец

Sigulda

Kas?

AERODIUM – vertikālais vēja tunelis.

Kur?

Sigulda, Rīgas-Vidzemes šoseja, 47. kilometrs

Vēsture

1979. gadā Kanādas uzņēmums izgudrotāja Jean St Germain vadībā radīja pasaulē pirmo aktīvai izklaidei paredzēto vertikālo vēja tuneli.

AERODIUM Siguldā tika atvērts 2005. gada vasarā un bija pirmais vertikālais vēja tunelis Austrumeiropā.

Kāpēc lepojamies?

AERODIUM ar šovu piedalījies Turīnas 2006. gada Olimpisko spēļu noslēguma ceremonijā, izpildot akrobātikas šovu 25 m augstumā, kā arī Latvijas paviljonā izstādē „Pasaules EXPO 2010" Šanhajā, Ķīnā un citos pasaules mēroga pasākumos, nesot Latvijas vārdu tālu ārpus Latvijas robežām.

AERODIUM vēja tunelī tika filmēta arī Džekija Čana filma „Ķīniešu zodiaks", kas pirmizrādi piedzīvoja 2012. gadā. Džekijs Čans, pasaulslavenais Honkongas aktieris, režisors un kaskadieris: „Es dodu priekšroku visas filmas epizodes uzņemt dabā, lai arī kurā pasaules malā tas atrastos. Tāpēc, lai nofilmētu ekstrēmo lidojumu debesīs, mēs izvēlējāmies to filmēt īstā vēja tunelī. Vēja plūsmas ātrums ir tik spēcīgs, ka ļauj planēt gaisā. No malas skatoties, šķiet, ka tas ir viegli. Taču sākumā bez instruktoru palīdzības bija ļoti grūti sevi noturēt vēja plūsmā tā, lai nekristu no tās ārā".

Filmēšana notika gandrīz trīs nedēļu garumā, kuras laikā tika uzņemti tuvplāni aizraujošām cīņām gaisā. Slavenos aktierus lidošanā apmācīja un sarežģītākajās epizodēs dublēja AERODIUM lidotāji.

KANĀDA LATVIJA

Izmantoti pubilicitātes materiāli.

Vārdnīca		tunelis	aktieris	lidojums	debesis	cīņas
Dictionary		tunnel	actor	flight	sky	fight
Словарь		туннель	актер	полет	небо	борьба

Sigulda

Kas?

Strausu ferma „Indrāni".

Kur?

Aiz Siguldas, 10 km attālumā no Augšlīgatnes ciema.

Kāpēc lepojamies?

Strausu ferma „Indrāni" tika dibināta 2005. gadā. Tajā tiek audzēti Āfrikas strausi. Āfrikas strauss ir vislielākais putns pasaulē, kura garums sasniedz 2,7 m un svars 160 kg. Strausi var skriet ar ātrumu līdz pat 70 km/h, tikai nedaudz atpaliekot no zirgiem. Sava ķermeņa un spalvu uzbūves dēļ, strausi nevar lidot. Āfrikas strausi vidēji dzīvo 60-70 gadu.

Materiāla tapšanā izmantots http://www.latvijasstraus.lv/par_mums.html

Vārdnīca	strauss	ferma	garums	ķermenis	spalvas
Dictionary	ostrich	ranch	length	body	plumage
Словарь	страус	ферма	длина	тело	перья

Sigulda

Kas?

Tarzāna šķēršļu parks.

Kur?

Sigulda, Peldu iela 1,
600 m no Gaujas tilta.

Kāpēc lepojamies?

Tarzāna šķēršļu parks piedāvā dažādas sarežģītības trases ar tajās izvietotiem šķēršļiem, kas atrodas līdz pat 20 metriem virs zemes.

Trase nosaukta pasaulslavenā grāmatu, kino, animācijas filmu, seriālu, komiksu varoņa Tarzāna vārdā. Tarzāns ir britu lorda dēls, kas, kļūstot par bāreni, Āfrikas džungļos aug ārpus civilizācijas kopā ar pērtiķiem. Tēla autors ir amerikāņu rakstnieks *Edgar Rice Burroughts*, kurš 1912. gadā izdeva pirmo noveli par Tarzānu.

ĀFRIKA LATVIJA

AMERIKA LATVIJA

www.tarzans.lv

Vārdnīca	parks	šķēršļi	nosaukums
Dictionary	park	barriers	title
Словарь	парк	препятствия	название